

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33088
Nom	Societat, població i territori
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1104 - Grau de Ciències Ambientals	Facultat de Ciències Biològiques	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1104 - Grau de Ciències Ambientals	137 - Societat, població i territori	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
CABREJAS HERNANSANZ, MARIA LUISA	330 - Sociologia i Antropologia Social
MELO ESCRHUELA, CARMEN	195 - Geografia

RESUM

L'assignatura aborda els aspectes principals de les relacions entre el medi ambient i les estructures i els canvis socials, així com la població i les seves formes d'ocupació del territori com a factor clau de la problemàtica medioambiental.

Es pretén que els/les estudiants adquerisquen coneixements i desenvolupen capacitat de reflexió i acció sobre les dimensions socials, demogràfiques i territorials del desenvolupament i la sostenibilitat, sobre els límits imposats per la natura al desplegament de la presència humana sobre el planeta, sobre les petjades ecològiques en el territori dels assentaments de població i les seves activitats econòmiques i socials, i sobre la interacció societat-medi ambient.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1104 - Grau de Ciències Ambientals

- Capacitat de reflexió i d'acció sobre percepcions socials, conflictes i efectes sobre l'estructura i el canvi social sobre els problemes ambientals.
- Capacitat per interpretar processos territorials a diverses escales.
- Capacitat de valoració del medi i de la qualitat ambiental.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Coneixement de les relacions entre la població, la problemàtica ambiental i els processos d'estructuració i canvi social, així com de les seves percepcions col·lectives.
- Interpretació dels processos territorials.
- Coneixement dels principis del desenvolupament sostenible i de la seva incorporació en l'àmbit socio-econòmic.
- Coneixement i capacitat de reflexió dels factors demogràfics i la seva repercussió sobre els problemes del medi ambient i del desenvolupament.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PRIMERA PART: POBLACIÓ I TERRITORI

Introducció: Societat, població i territori

1. Població i Territori. Dinàmica i estructura de la població

- La població mundial: una aproximació introductòria
- Contrastos territorials i temporals en el creixement de la població
- Concepte i components de l'estructura i la dinàmica de la població
- El creixement natural. La mortalitat. La fecunditat i la natalitat
- Desenvolupament i transició demogràfica
- Els moviments migratoris

2. Població i Territori. Models Territorials

- Espais urbans
 - El procés d'urbanització: etapes, factors explicatius i conseqüències
 - La ciutat dispersa, característiques, causes i conseqüències; el seus impactes mediambientals
 - Urbanització i països en desenvolupament
- Espais rurals
 - Agricultura, medi ambient i espais rurals en els països del Sud
 - Transformacions en els territoris rurals dels països del Nord
- 3. Població i recursos naturals
 - Els límits del creixement
 - Creixement demogràfic i esgotament de recursos
 - Malthusianisme, neomalthusianisme i antimalthusianisme

2. SEGONA PART: SOCIETAT I MEDI AMBIENT

- 4. Societat i medi ambient. Percepció social dels problemes ambientals i canvi cultural
 - Coneixement comú i coneixement científic sobre la realitat ontològica: geo-bio-psico-social-cultural
 - Ciència simplificadora versus ciència de la complexitat
 - Antropocentrisme i ecocentrisme
 - Opinions sobre el medi ambient i la posició social
 - Lacció ambiental: el sectoralisme ambiental i la fragilitat pràctica del consens ambientalista
- 5. Desenvolupament, sostenibilitat i canvi global
 - Sostenibilitat i equitat: petjada ecològica.
 - Altres indicadors del desenvolupament i la sostenibilitat.
 - Perspectiva i límits de la modernització ecològica.
 - Canvi social en la societat post-carboni i la dinàmica social mundial més enllà dels límits al creixement
- 6. Medi ambient, estructura i canvi social
 - Consum i sostenibilitat
 - Sostenibilitat urbana
 - Conflicte socioambiental: economia política del medi ambient, societat del risc, accés als recursos naturals i desigualtat social

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula informàtica	6,00	100
Pràctiques en aula	6,00	100
Tutories reglades	3,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	35,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Presentació en l'aula dels continguts teòrics més importants i amb més dificultat, mitjançant l'exposició del professorat, complementant amb preguntes i debat amb els/les estudiants.
- En gran part dels temes, prèviament a la classe, els/les estudiants hauran d'haver llegit diversos materials (manuals, fitxes, articles científics, documents o textos) proporcionats o indicats pel professorat.
- Classe pràctica de camp.
- Classe pràctica d'aula normal o d'informàtica .
- Seminaris.
- Tutories en grup: Exposició i debat de temes preparats pels alumnes en grup.
- Tutories individuals per a l'aclariment de dubtes de la teoria o de les pràctiques i els treballs.

AVALUACIÓ

Proves objectives, consistents en un o més exàmens de la part teòrica de l'assignatura: **70%**

Treballs en grup: contingut, presentació i exposició oral o escrita: **30%**

Per a sol·licitar l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura l'alumne ha de tenir en compte que haurà d'haver realitzat les activitats obligatòries de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ARANGO, J. (2005): La población mundial, en ROMERO, J. (Coord.), Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado, Madrid, Ariel, pp. 55-99
- REQUES, P. (2001): Población, recursos y medio ambiente. ¿El final de los mitos?. Santander, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Cantabria, 84 pp.
- GARCÍA, Ernest (2007): Medio ambiente y sociedad: la civilización industrial y los límites del planeta. Madrid, Alianza Ed.
- GÓMEZ BENITO, C. y LUQUE PULGAR, E. (2004): Medio ambiente y sociedad: Guía didáctica 60107GD01A01. Madrid, UNED.
- GARCÍA, E. (2006): El cambio social más allá de los límites al crecimiento: un nuevo referente para el realismo en la sociología ecológica". Aposta- Revista de Ciencias Sociales, Revista Digital, <http://www.apostadigital.com/revistav3/hemeroteca/egarcia.pdf>.
- SACHS, J. (2008): Economía para un mundo abarrotado. Barcelona, Debate, 527 pp.
- THUMERELLE, J. P. (1997): Las poblaciones del mundo. Madrid, Cátedra, 427 pp.

Complementàries

- Cabrejas, M. y E. Garcia: València, l'Albufera, l'horta: medi ambient i conflicte social. València, Universitat de València, 1997.
- Diamond, J. M.: Colapso: por qué unas sociedades perduran y otras desaparecen. Barcelona, Debate, 2006
- Heinberg, R.: Se acabó la fiesta. Benazque, Barrabés, 2006.
- Latouche, S.: Sobrevivir al desarrollo: De la descolonización del imaginario económico a la construcción de una sociedad alternativa. Barcelona, Icaria, 2007.
- Mies, M. Y V. Shiva.: La praxis del ecofeminismo. Biotecnología, consumo y reproducción. Barcelona, Icaria, 1997.
- Novo, M. (coord.) (2007):. Mujeres y Medioambiente. Los caminos de la visibilidad. Madrid, Catarata, 2007.
- BAUDELLE, G. (2000): Géographie du peuplement. Paris, A. Colin, 192 pp.
- EHRLICH, P. y EHRLICH, A. (1994): La explosión demográfica. El principal problema ecológico, Barcelona, Salvat, 334 pp

- LE BRAS, H. (1997): Los límites del planeta. Mitos de la naturaleza y de la población. Madrid, Ariel, 256 pp.
- LIVI BACCI, M. (1990): Historia mínima de la población mundial. Barcelona, Ariel, 222 pp. (Nueva edición: Crítica, 2009)
- MALTHUS, TH. R. (1798): Primer ensayo sobre la población. Madrid, 1966, Alianza Editorial, 317 pp.
- MEADOWS, D. et al. (2006): Los límites del crecimiento 30 años después. Barcelona, Galaxia, 514 pp.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits en el programa de la guia docent per als mòduls teòric i pràctic de la primera meitat del curs i per a aquesta segona meitat de curs no presencial.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

No es manté el calendari ni els horaris establerts de les sessions presencials.

Els estudiants tenen la llibertat d'organitzar-se per a realitzar les activitats programades per a l'aprenentatge i l'avaluació.

3. Metodologia docent

- Documents digitalitzats que contemplen el conjunt de la part teòrica, de textos escrits, vídeos i altres documents gràfics i d'imatge.
- Accessibilitat als mateixos mitjançant l'aula virtual i el correu electrònic.
- Propostes de lectures complementàries també digitalitzades.
- Informació inicial i accessible per a tots els estudiants matriculats, del llistat de les preguntes de l'avaluació final de la segona part teòrica no presencial, per a primera i segona convocatòria.
- Tutorització individualitzada continuada i amb flexibilitat d'horari a través de l'aula virtual i el correu electrònic

4. Avaluació

La primera part de l'assignatura, corresponent al bloc de geografia, es va completar abans de l'inici de la docència no presencial. El mòdul teòric de la mateixa va ser avaluat mitjançant un examen escrit realitzat el dia 12 de març.

Els alumnes i alumnes que hagen suspés l'examen d'aquesta primera part de l'assignatura, podran recuperar la part teòrica d'aquest bloc mitjançant la realització d'un treball escrit que haurà d'entregar-se a través de l'aula virtual, amb data límit el dia oficial. Les instruccions relatives a aquest treball s'enviaran per correu electrònic als estudiants.

En el cas de la primera part relativa al mòdul de pràctiques, aquestes ja es van realitzar íntegrament i es van avaluar. Per a l'avaluació en segona convocatòria als qui no van aprovar aquesta part, els estudiants hauran de remetre al docent el treball de pràctiques, resolent els errors i manques que van tindre en la primera convocatòria. La data límit per a això serà la data oficial de l'examen de segona convocatòria.

Per a la segona part de l'assignatura, corresponent al bloc de sociologia, l'avaluació no presencial del mòdul teòric consistirà en la realització d'un treball escrit en format digital, que haurà d'entregar-se abans de la data límit fixada oficialment per a l'examen de primera convocatòria. Els estudiants que no aproven aquesta part podran reelaborar aquest treball corregint errors i manques. La data límit per a això serà la data oficial d'examen de segona convocatòria.

Per a la segona part de l'assignatura del mòdul pràctic i corresponent al bloc de sociologia, l'avaluació serà mitjançant comentaris de text crítics sobre documents, sobretot audiovisuals, relacionats amb els continguts de la part teòrica. Aquests comentaris es realitzaran en funció d'uns determinats paràmetres prèviament definits, explicatius i accessibles a l'aula virtual. La nota final dels mateixos corresponent a aquesta part pràctica serà la mitjana obtinguda de tots els treballs presentats.

Cada estudiant ha de ser responsable de salvaguardar durant un termini de 3 mesos el material original pujat com a Tasca a Aula Virtual (prova escrita, vídeo, etc.), i proporcionar-ho en cas que li fóra posteriorment requerit.

Si per causes tècniques, degudament justificades, algun estudiant no pot realitzar algun examen, es realitzarà una prova alternativa, preferentment de tipus ORAL.

Dau l'extraordinari de la situació i la generalització dels exàmens online, apel·lem a la responsabilitat i a l'ètica de els/as estudiants durant la seua realització. Si es detectara algun intent de còpia o un altre tipus de frau, s'adoptaran amb rigor les mesures disciplinàries aplicables en aquests casos.

5. Bibliografia

No canvia la bibliografia general recomanada de lectura general. Si que canvia la bibliografia específica per a afavorir l'accessibilitat a la mateixa per part dels estudiants per a la part teòrica de la segona meitat de l'assignatura.